

Alle kan gøre nytte

– Udspil til en
kontanthjælps-
reform

Februar 2013

Regeringen

Alle kan gøre nytte

– Udspil til en
kontanthjælps-
reform

Indhold

1. Alle kan gøre nytte	7
2. Rettigheder og pligter	8
3. Reform af kontanthjælpssystemet – et overblik	10
4. Hovedlinjer i reformen	16
Unge skal i uddannelse – de skal ikke være i kontanthjælpssystemet	17
For udsatte unge er uddannelse målet	18
Unge enlige forsørgere skal have særlig støtte til at tage en uddannelse	20
Alle, der kan, skal arbejde og gøre nytte for deres ydelse	21
Udsatte mennesker skal have hjælp via kontakt til en arbejdsplads og en tværfaglig indsats	22
Særligt udsatte mennesker skal have en indsats – de må ikke overlades til sig selv	24
Samlevende får gensidig forsørgerpligt	26
Den enkelte skal tage ejerskab for egen indsats	26
Forstærket samarbejde mellem jobcentre og virksomheder	28
Kommunerne skal klædes på til ændringerne i kontanthjælpssystemet	28
Økonomi	29

1. Alle kan gøre nytte

Regeringen vil skabe et nyt kontanthjælpssystem. Målet er, at unge får en uddannelse, og at flere får mulighed for at blive en del af arbejdsfællesskabet, gøre nytte og realisere det potentiale, som alle mennesker har.

Unge, der kan tage en uddannelse, skal i uddannelse. Voksne, der kan arbejde, skal i arbejde. Og mennesker, der har behov for hjælp for at komme tættere på en uddannelse eller et job, skal have en bedre indsats end den, de får i dag.

Der er et stort behov for at gentænke og udvikle indsatsen for de cirka 135.000 personer, der i dag modtager kontanthjælp. Det er unge uden uddannelse, som lever et usikkert liv på kontanthjælp. Voksne, der kun har en løs tilknytning til arbejdsmarkedet. Enlige mødre, der er låst fast i en tilværelse med offentlig forsørgelse – og hvor der er stor risiko for, at deres børn også får et liv uden ret mange muligheder. Og det er udsatte unge og voksne med store sociale og psykiske problemer, der aldrig har fået hjælp til at komme væk fra kontanthjælpen.

Vores udgangspunkt for et nyt kontanthjælpssystem er klart: Vi opgiver ingen. Vi skal turde stille krav til dem, der godt kan. De, der har evnerne, har også forpligtelsen til at bidrage og gå i gang med en uddannelse og med at arbejde. Samtidig skal de mødes med krav om at gøre nytte og arbejde for deres ydelse. På den måde bliver de også en del af en arbejdsplads – til gavn for både samfundet og den enkelte.

Men vi vil også være der for dem, der ikke kan – endnu. Vi vil tage særligt hånd om de mange udsatte mennesker, der i dag er på kontanthjælp og slet ikke får nogen former for hjælp. Mennesker, som lige nu ikke har en plads i arbejdsfællesskabet, som bliver fastholdt i passivitet og får slukket deres drømme. Det vil vi lave grundlæggende om på. Hverken som medmenneske eller som samfund kan vi acceptere, at mennesker bliver overladt til sig selv og en passiv hverdag. Vi tror på, at alle kan tage imod en socialfaglig indsats og har noget at bidrage med.

Særligt udsatte mennesker skal også mødes med forventninger og krav, som de med den rigtige hjælp og støtte kan leve op til. En helhedsorienteret og tværfaglig indsats skal være med til at udvikle det enkelte menneske og give tro

på, at man kan komme videre i sit liv og opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

I dag er der mere end 50.000 unge under 30 år på kontanthjælp, og langt de fleste har ikke en uddannelse. De mange unge på kontanthjælp er en kæmpe udfordring. For unge skal slet ikke ind i kontanthjælpssystemet. De skal i uddannelse. Derfor vil regeringen etablere en ny indsats for unge uden uddannelse, hvor fokus hele vejen igennem skal være uddannelse.

Med et nyt kontanthjælpssystem ønsker regeringen at flytte mennesker væk fra passiv forsørgelse, fordi det er et liv, der kan have store konsekvenser. Ikke alene for den enkelte, men også for deres børn. Der er noget helt galt, når over 21.000 personer har været på kontanthjælp uafbrudt i fem år, og godt 8.000 har hængt fast i over ti år. Kontanthjælp må aldrig blive et livsvilkår.

Regeringen fremlægger derfor et udspil til en reform af kontanthjælpssystemet, som bygger på ret og pligt, og som har et særligt socialpolitisk fokus på at give en omsorgsfuld indsats til udsatte mennesker og særlig støtte til enlige forsørgere. Udspillet handler ikke alene om indsatsen for den nuværende generation på kontanthjælp. Det handler også om den næste generation.

Grundlæggende værdier i et nyt kontanthjælpssystem

Ret og pligt

Alle skal mødes med klare krav og forventninger. Personer, der modtager kontanthjælp, fordi de midlertidigt ikke kan forsørge sig selv, har ret til hjælp og støtte til at komme i job eller uddannelse. Men de har også pligt til at leve op til de krav, der stilles for at modtage hjælpen.

Vi opgiver ingen

Alle skal mødes med en forventning om, at de med den rette hjælp kan udvikle sig. Derfor skal alle have mulighed for at realisere deres potentiale og blive en del af fællesskabet på arbejdsmarkedet.

Unge skal i uddannelse

Unge uden uddannelse skal ikke være i kontanthjælpssystemet – de skal i uddannelse. Alle unge uden uddannelse skal mødes med troen på, at de kan tage en uddannelse og få et liv, hvor de deltager aktivt på arbejdsmarkedet og forsørger sig selv.

2. Rettigheder og pligter

Regeringen vil bygge en ny indsats op, så meget forskellige målgrupper ikke længere skæres over én kam. Fremover skal der tages udgangspunkt i det enkelte menneskes kompetencer og konkrete udfordringer.

Borgere på kontanthjælp er meget forskellige. Nogle er ufaglærte med en lang arbejdserfaring, som desværre aldrig fik meldt sig ind i en a-kasse. Andre er unge, der

havde det svært i skolen og aldrig fik taget deres 9. klasses eksamen. Der er den enlige mor, der mangler støtte i hverdagen, den hjemløse med svære misbrugsproblemer og den psykisk sårbare mand eller kvinde. Det er alle mennesker, som kontanthjælpssystemet skal tage hånd om. Og det kan det nuværende system ikke. Mange får derfor ikke den rette indsats og hjælp til at komme videre og i arbejde.

Konsekvenserne er mærkbare. Når man er på kontanthjælp i mange år, er der stor risiko for, at man aldrig vender tilbage til arbejdsmarkedet. Godt hver sjette har været på kontanthjælp uafbrudt i mere end fem år. Hver femte kontanthjælpsmodtager er enlig forsørger. Det har ikke kun betydning for den enkelte, men også for deres børn, hvis kontanthjælpen bliver et livsvilkår.

Unge uden uddannelse skal have ret og pligt til uddannelse. Unge skal ikke være en del af kontanthjælpssystemet – de skal i uddannelse og færdes i et uddannelsesmiljø.

Mennesker, der kan arbejde, skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Ellers bryder de vores fælles kontrakt; alle, der har evnerne, skal bidrage, så vi har råd til et stærkt socialt sikkerhedsnet. I første omgang skal indsatsen være baseret på en tro på, at den enkelte gør sit bedste for at finde et job og ønsker at være en del af arbejdsfællesskabet. Dernæst skal den enkelte mødes med krav om at gøre nytte og arbejde for sin kontanthjælp. Det er den mest konkrete måde at sikre, at de, som kan, står til rådighed for arbejdsmarkedet og bliver en del af en arbejdsplads.

Omvendt skal mennesker, der ikke er parate til at arbejde, have hjælp og støtte til at komme tættere på og få en tilknytning til arbejdsmarkedet. En tværfaglig og helhedsorienteret indsats skal hjælpe dem, der har komplekse problemer. Og særligt udsatte personer skal have hjælp til at opnå stabilitet, så de kan deltage i en indsats, der kan bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Fælles for alle udsatte mennesker er, at de skal have en indsats, der skal mobilisere den enkeltes egne ressourcer og understøtte, at de bliver herre i eget liv.

Regeringens udspil afspejler en tro på, at alle mennesker ønsker at blive en del af arbejdsfællesskabet og selv gør en stor indsats for at finde et arbejde. Og for langt de fleste mennesker kan det også rent økonomisk set betale sig at arbejde. Men der ligger en udfordring i det nuværende system i at sikre, at alle mennesker, der kan arbejde, tager ansvaret på sig og søger job. Derfor skal vi heller ikke

være bange for at bruge økonomiske incitamenter over for dem, der kan leve op til de krav, vi stiller. Men økonomiske incitamenter gør det ikke alene. Lige så lidt hjælper det at overlade mennesker til passiv forsørgelse uden en indsats for at hjælpe dem tilbage til arbejdsmarkedet. Vores udspil sætter derfor ind på flere fronter for at sikre, at flere kommer i arbejde.

Udfordringer for et nyt kontanthjælpssystem

Unge på kontanthjælp har ikke en uddannelse

I kontanthjælpssystemet er der i dag cirka 50.000 unge mennesker under 30 år. Over 90 procent af dem har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse, og 75 procent har kun folkeskolens afgangsprøve. Unge bliver i dag ofte mødt med en manglende tro på deres evner og muligheder for at komme i uddannelse. Men hvis ikke unge kontanthjælpsmodtagere bliver motiveret, hjulpet og støttet i at komme i uddannelse, risikerer de aldrig at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Hver femte er enlig forsørger

Knap hver femte på kontanthjælp er enlig forsørger – og mange af dem er unge med et lavere uddannelsesniveau end andre unge. Det påvirker ikke kun den enkelte, men også de børn, der vokser op med en mor eller far, der mere eller mindre permanent står uden uddannelse og uden for arbejdsmarkedet.

Mange hænger fast i kontanthjælp

15 procent af kontanthjælpsmodtagerne har uafbrudt været på kontanthjælp i mere end fem år, og knap seks procent har været på kontanthjælp uafbrudt i mere end ti år. Når mennesker er på kontanthjælp i mange år, er der stor risiko for, at de aldrig vender tilbage til arbejdsmarkedet. Og det bliver sværere og sværere, som årene går.

Hver femte får ingen hjælp

Inden for de seneste to år er antallet af personer, der visiteres af kommunen som "midlertidigt passive", steget, så det i dag er én ud af fem, der ikke får hjælp til at komme videre og væk fra kontanthjælp. De bliver hverken mødt med en forventning om eller en tro på, at de har mulighed for at udvikle sig og for at komme tættere på arbejdsmarkedet. De er derimod dømt ude – og overladt til sig selv.

3. Reform af kontanthjælpssystemet – et overblik

Hovedelementerne i regeringens udspil til en reform af kontanthjælpssystemet er:

Unge skal have uddannelse – ikke kontanthjælp

Unge mennesker uden uddannelse skal ikke være i kontanthjælpssystemet – de skal i gang med en uddannelse. Derfor vil regeringen afskaffe kontanthjælpen for unge under 30 år uden uddannelse og i stedet indføre en ny ydelse – uddannelseshjælp. Uddannelseshjælpen vil svare til SU. Unge, der ikke umiddelbart har de nødvendige forudsætninger for at kunne starte på en uddannelse, får ret til et aktivitetslægg, når de deltager i aktive tilbud.

Indsatsen for unge under uddannelse og kontakten mellem den unge og kommunen skal også understøtte, at unge får en uddannelse. Målet er, at indsatsen, opfølgningen og kontakten med unge foregår tæt på uddannelsesmiljøet og ikke fra jobcentret.

Regeringen opfordrer derfor kommunerne til at rykke indsatsen for unge fra jobcentret til de unges uddannelsesmiljø, fx på en erhvervsskole. Målet er, at unge får mere fokus på uddannelse og i højere grad kan se sig selv som en del af uddannelsesmiljøet. Regeringen vil understøtte det ved at afsætte midler til de kommuner, der vil skabe nye organisatoriske rammer for ungeindsatsen.

Alle skal have en indsats – ingen overlades til sig selv

Alle mennesker på kontanthjælp eller uddannelseshjælp skal have en indsats, så de får mulighed for at blive en del af fællesskabet på arbejdsmarkedet.

Indsatsen for den enkelte skal være baseret på en tidlig og grundig afklaring af den enkeltes udfordringer og behov. Det skal sikre, at der så tidligt som muligt kan blive sat en meningsfuld indsats i værk, der matcher de kompetencer og behov, den enkelte har.

Reformen indebærer et opgør med det nuværende såkaldte matchgruppesystem, hvor kontanthjælpsmodtagere kan blive kategoriseret som "midlertidigt passive" med den konsekvens, at mange i dag slet ingen hjælp eller indsats får.

Alle, der kan, skal arbejde for kontanthjælpen

Alle skal mødes med klare krav og forventninger. Personer på kontanthjælp eller uddannelseshjælp har ret til hjælp og støtte til at komme i uddannelse eller job. Men de har også pligt til at leve op til de krav, der stilles for at modtage hjælpen.

De, der kan, skal indgå i et arbejdsfællesskab og skal arbejde for deres ydelse. Det kan blandt andet ske i et nyttejob. Alle har gavn af at have noget at stå op til og at have udført et stykke arbejde, når dagen er omme. Det at indgå i en arbejdsammenhæng skaber ikke blot en følelse af at gøre nytte for den enkelte. Det har også betydning for de børn, der nu hver morgen ser deres mor eller far tage afsted på arbejde.

Personer med komplekse problemer, der har brug for hjælp og støtte, kan også have gavn af en arbejdsrettet indsats på en rigtig arbejdsplads selv i få timer om ugen.

Nyttejob

I et nyt kontanthjælpssystem får mennesker, der har forudsætningerne for det, ret og pligt til at arbejde og gøre nytte for deres ydelse. Det at have et arbejde og være en del af fællesskabet har stor værdi for den enkelte: Noget at stå op til, kolleger og mulighed for at realisere sit potentiale. Det skal blandt andet ske i et nyttejob.

Nyttejob er først og fremmest målrettet mennesker, der godt kan arbejde. Et nyttejob er karakteriseret ved at omfatte samfundsmæssige opgaver, der skaber nytte.

For uanset om man er jobparat eller ej, så er udgangspunktet, at tilknytning til en rigtig arbejdsplads skaber større motivation, læring og selvværd, end hvis indsatsen foregår i omgivelser, der er isoleret fra arbejdsmarkedet – også selvom det er i mindre omfang og med støtte og hjælp.

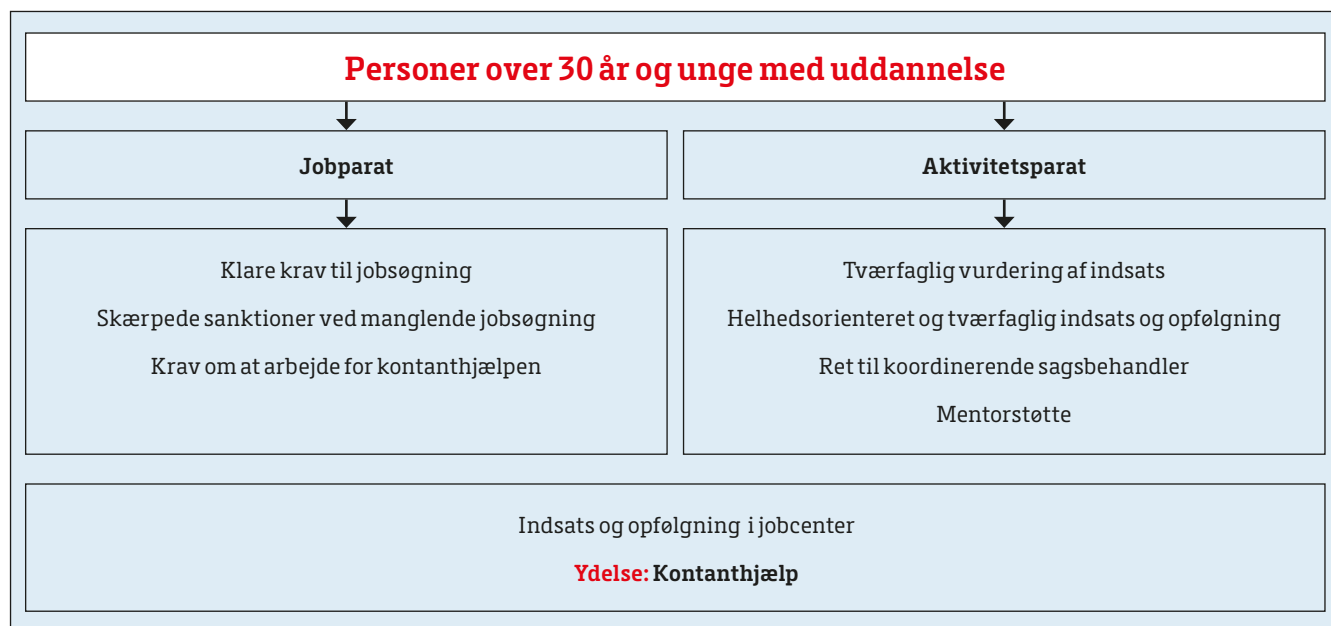
Tværfaglig og helhedsorienteret indsats for den enkelte

Der er i dag en gruppe mennesker på kontanthjælp, der har store og komplekse problemer både socialt og helbreds-mæssigt. Kommunerne skal arbejde målrettet med at hjælpe den enkelte med de mange forskellige

problemer. Indsatsen skal derfor tage udgangspunkt i en tværfaglig og helhedsorienteret indsats. Helbreds-mæssige eller sociale problemer må ikke komme til at overskygge muligheden for, at den enkelte kan rykke tættere på arbejdsmarkedet.

Personer med komplekse problemer skal ikke opleve at løbe spidsrod mellem de offentlige systemer eller opleve, at indsatsen ikke hænger sammen. Derfor skal personer med komplekse problemer have ret til en koordinerende sagsbehandler, der kan sikre, at den helhedsorienterede og tværfaglige indsats er koordineret på tværs.

Overblik over den fremtidige indsats

Nyt fokus på enlige forsørgere og unge mødre uden uddannelse

Enlige forsørgere og unge mødre skal have særlig støtte og hjælp. De skal mødes med en tro på og forventning om, at de kan få et liv, hvor de kan forsørge sig selv, så også deres børn får bedre muligheder for et liv med uddannelse og job.

For hvis kontanthjælpen bliver et livsvilkår, kan det trække dybe spor langt ind i den næste generation. Børn af kontanthjælpsmodtagere har større risiko for selv at ende på kontanthjælp end andre. Og ikke sjældent har enlige forsørgere og unge mødre også andre problemer at slås med, og deres dårlige levevilkår går i arv. Det kan hurtigt skabe næsten uoverstigelige forhindringer for at få et liv med uddannelse og job for deres børn, hvis de ikke får hjælp.

For regeringen er det afgørende, at der bliver sat ind over for de særlige udfordringer, enlige forsørgere og unge mødre står med. Det er fx økonomiske udfordringer, der kan være en barriere for at gennemføre en uddannelse, og problemer med at få en hverdag til at hænge sammen med både børn og uddannelse. Det skal der tages hånd om i indsatsen til unge mødre og enlige forsørgere.

Samlevende får gensidig forsørgerpligt

Kontanthjælpssystemet skal afspejle de moderne samlivsformer og familiemønstre, vi har i dag, hvor mange lever sammen uden at være gift. I kontanthjælpssystemet er der i dag en forsørgerpligt for ægtefæller, der betyder, at man ikke er berettiget til kontanthjælp, hvis ens ægtefælle kan forsørge én. Forsørgerpligten gælder til gengæld ikke, hvis man er samlevende.

Fremover skal samlevende stilles som ægtefæller i kontanthjælpssystemet, så man kun er berettiget til kontanthjælp, hvis ens ægtefælle eller samlever ikke kan forsørge én. Den gensidige forsørgerpligt vil også gælde for unge under 30 år på uddannelseshjælp. Hvis to personer har fælles adresse og ikke danner par, vil de ikke være omfattet af ordningen.

Den enkelte skal tage ejerskab for egen indsats

Alle skal mødes med tillid og klare rettigheder og pligter. Den enkelte skal understøttes i selv at gøre en aktiv indsats for at komme i job eller uddannelse.

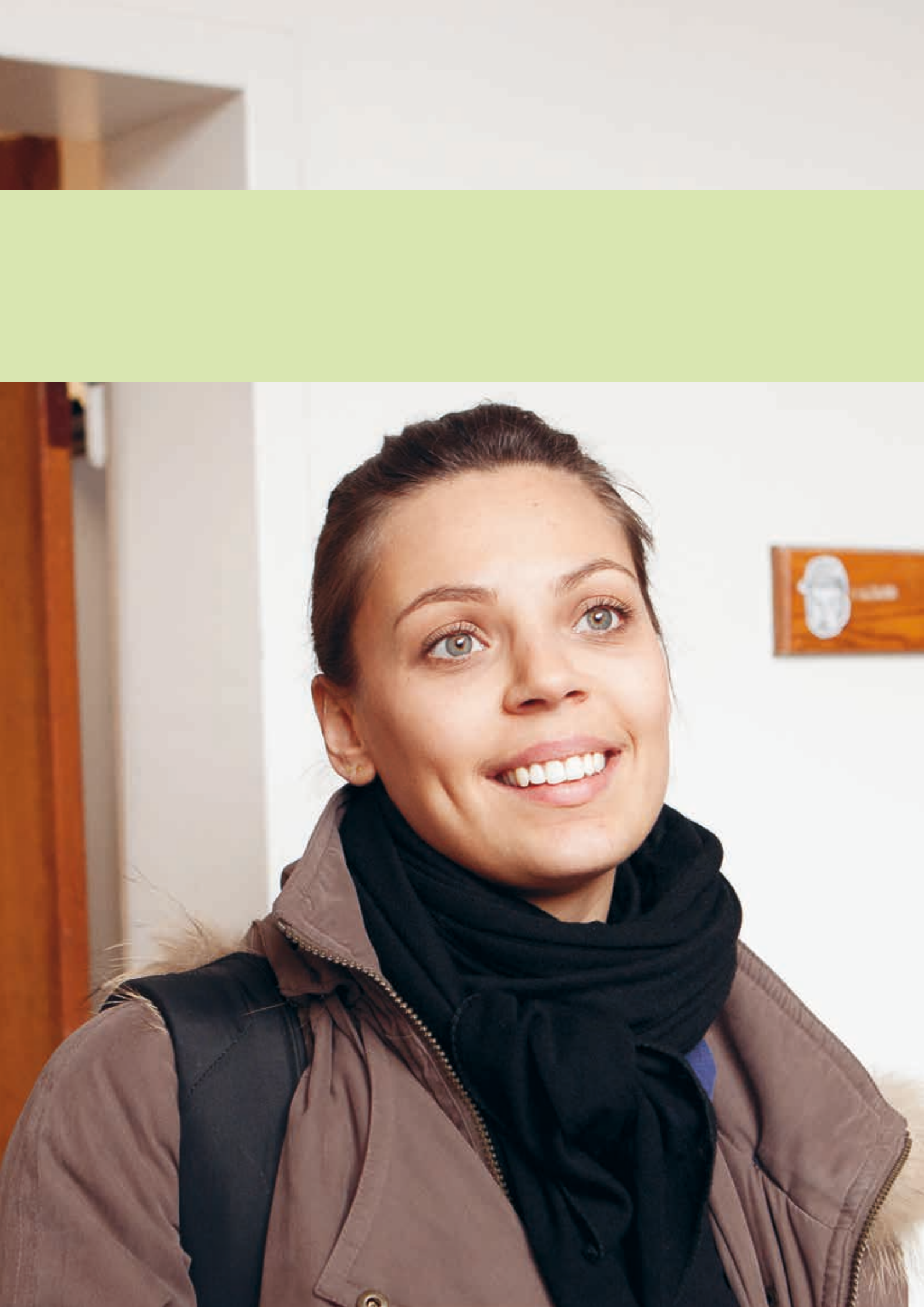
Et nyt kontanthjælpssystem skal have fokus på at mobilisere den enkeltes egne ressourcer, så han eller hun får bedre mulighed for at tage ejerskab og handle i eget liv. Nye rettigheder, flere valgmuligheder og mere medindflydelse skal understøtte det.

Forstærket samarbejde mellem jobcentre og virksomheder

Samarbejdet mellem jobcentre og virksomheder er en grundlæggende forudsætning for, at beskæftigelsesindsatsen kan lykkes.

Virksomhederne skal i jobcentret møde en samarbejdspartner, som er opsøgende, og som servicerer dem. Samtidig skal jobcentrene arbejde for, at virksomhederne bliver mere rummelige, så personer, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, i højere grad kan få glæde af virksomhedsrettede tilbud. De kan have stor gavn af at få personlig, social og faglig erfaring og opkvalificering på en rigtig arbejdsplads.

For regeringen er det afgørende, at der er et godt og konstruktivt samarbejde mellem jobcentre og virksomheder. Udredningen af hele beskæftigelsesindsatsen, som regeringen har sat i gang, skal derfor også se på, hvordan samarbejdet mellem virksomheder og jobcentre kan blive styrket.

4. Hovedlinjer i reformen

4. Hovedlinjer i reformen

Fremover skal der skelnes klart mellem de forskellige udfordringer og behov, den enkelte har, for at kunne sætte den rigtige indsats i værk. Det gælder for unge, der skal modtage uddannelseshjælp og ikke længere skal være en del af kontanthjælpssystemet. Og det gælder for personer på kontanthjælp.

Indsatsen vil tage udgangspunkt i, hvilken situation den enkelte står i. Der vil blive arbejdet ud fra forskellige livssituationer, når den individuelle indsats skal lægges fast.

For unge på uddannelseshjælp:

- Indsats for unge under 30 år uden uddannelse, der er uddannelsesparate
- Indsats for unge under 30 år uden uddannelse, der er aktivitetsparate
- Indsats for enlige forsørgere og unge mødre uden uddannelse

For personer på kontanthjælp:

- Indsats for unge med uddannelse og voksne, der er parate til job
- Indsats for unge med uddannelse og voksne, der er aktivitetsparate
- Indsats for særligt udsatte personer over 30 år

Nyt visitationssystem

En tidlig og grundig visitation er et væsentligt element i det nye kontanthjælpssystem. Udgangspunktet bliver, at der højest må gå en uge, inden kommunen visiterer borgeren. Visitationen skal resultere i, at det videre forløb for den enkelte bliver fastlagt. Derfor er det afgørende, at kommunerne sikrer en stærk, faglig og velfunderet visitation. Det er ikke mindst afgørende for unge under 30 år, hvor visitationen vil have betydning for, hvilken ydelse den enkelte unge vil modtage. Visitationen skal ske ud fra nogle overordnede kriterier:

For unge uden uddannelse:

Unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse, der vurderes at kunne begynde på en uddannelse, er "uddannelsesparate".

Unge uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der ikke ved første visitation vurderes uden videre at være uddannelsesparate, skal igennem en uddybende visitation inden for fire uger.

Hvis den unge ved den uddybende visitation ikke vurderes at kunne gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, er den unge "aktivitetsparat".

I særlige tilfælde kan unge vurderes "aktivitetsparate" ved den første visitation. Det kan ske, hvis den unge har særligt komplekse udfordringer.

For voksne og unge med uddannelse:

Voksne over 30 år og unge med en uddannelse, der vurderes at kunne komme i arbejde, er "jobparate".

Voksne over 30 år og unge med en uddannelse, der ikke vurderes at kunne komme i arbejde inden for en kortere periode, er "aktivitetsparate".

Unge skal i uddannelse – de skal ikke være i kontanthjælpssystemet

Unge under 30 år uden uddannelse, som har forudsætningerne for at kunne gennemføre en uddannelse, bliver betragtet som uddannelsesparate.

Uddannelsesparate unge skal stå til rådighed for uddannelse og skal hurtigst muligt i gang med en ordinær uddannelse. Derfor skal både ydelse, indsats og omgivelser understøtte et klart fokus på, at den unge får en uddannelse. Det betyder, at unge får ret og pligt til uddannelse, og at ydelsen bliver fastsat på niveau med SU'en. Så alle unge får den samme indkomst, uanset om de får SU eller uddannelseshjælp.

For at understøtte målet om uddannelse skal indsatsen, opfølgningen og kontakten med unge ske i relation til uddannelsesmiljøet og ikke fra jobcentret. Derfor vil regeringen opfordre kommunerne til at rykke ungeindsatsen væk fra jobcentret og tættere på uddannelsesmiljøet.

• Hovedlinjer for indsats og opfølgning for uddannelsesparate unge:

- Unge skal mødes med ret og pligt til uddannelse. Så snart den unge kontakter kommunen for at få forsørgelse, skal kommunen indgå en aftale om uddannelse med den unge. Aftalen indebærer, at den unge skal finde relevante uddannelser, søge om optagelse på og starte på en uddannelse. Ellers bortfalder retten til uddannelseshjælp.
- Alle unge, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, skal læse-, skrive- og regnetestes. Kommunen har pligt til at iværksætte læse-, skrive- og regnekurser, hvis testen viser et behov for det. Det skal sikre, at alle unge får de nødvendige forudsætninger for at kunne gennemføre en uddannelse.
- De stærkeste unge skal have et nyttejob, indtil de starter på en uddannelse.

- Unge, hvor der kan være risiko for, at de falder fra uddannelse, kan få mulighed for at snuse til forskellige uddannelsesmuligheder og erhverv. Det kan fx ske via virksomhedspraktik og brobygningsforløb på uddannelsesinstitutioner. De forløb understøtter, at den enkelte selv tager ejerskab og bliver motiveret til at starte i et uddannelsesforløb.
- Unge får en opfølgning, der bliver tilrettelagt efter den unges behov og vil foregå i et omfang, det er nødvendigt for at sikre, at den unge starter på en uddannelse.
- Regeringen vil afsætte en pulje, så kommuner, der vil skabe nye organisatoriske rammer for ungeindsatsen, kan søge om midler til det.
- Unge har også mulighed for at få støtte, når de starter på uddannelsen, fx fra en mentor, hvis der er risiko for, at de vil falde fra uddannelsen.

• Ydelse:

- Kontanthjælpen bliver afskaffet for unge uden uddannelse. I stedet skal unge have uddannelseshjælp.
- Uddannelseshjælp bliver en ydelse på niveau med SU. Det skal sikre, at alle unge får den samme indkomst – uanset om de modtager SU eller uddannelseshjælp.

For udsatte unge er målet uddannelse

Unge under 30 år uden uddannelse, der ikke umiddelbart har de nødvendige forudsætninger for at starte på en uddannelse, bliver betragtet som aktivitetsparate. Men uanset hvilke udfordringer den enkelte unge har, så er udgangspunktet altid, at alle unge skal i uddannelse – også selvom vejen i uddannelse kan være lang for den enkelte. Aktivitetsparate unge skal derfor i gang med et forløb, hvor målet er, at de kan komme i gang med en uddannelse.

Grundydelsen bliver fastsat på SU-niveau, og de får ret til et aktivitetstillæg i de perioder, hvor de deltager i aktive tilbud.

- **Hovedlinjer i indsats og opfølgning for aktivitetsparate unge:**

- Unge skal have aktiv hjælp og støtte til at se uddannelse som et mål. Derfor skal kommunen arbejde inden for rammen: Unge har ret og pligt til uddannelse. Den unge skal derfor komme med forslag til én eller flere uddannelser, som han eller hun på sigt kan søge om optagelse på.
- Unge kan fx starte i et virksomhedsforløb, der er rettet mod uddannelse, eller et brobygningsforløb på en uddannelsesinstitution for at snuse til forskellige uddannelsesmuligheder og erhverv.
- Unge skal samtidig have en koordineret og systematisk indsats, hvor den unges sociale og helbredsmæssige ressourcer og udfordringer bliver afklaret. Herefter bliver den relevante indsats planlagt og sat i gang.

- Unge kan få tilbud om en indsats, hvor de får hjælp til sociale udfordringer som fx økonomi og boligsituation, eller de kan få tilbud om en helbredsmæssig indsats for at få taget hånd om fx misbrugsproblemer og psykiske lidelser.
 - Unge kan tilbydes en mentor, hvis kommunen vurderer, at den unge har behov for særlig støtte og vejledning til at gennemføre uddannelsesplanen.
 - Unge skal så vidt muligt deltage i aktive tilbud, indtil de kan starte på en uddannelse. I perioder, hvor den unge ikke har forudsætningerne for at kunne deltage i tilbuddene, har den unge ret til en mentor, der skal støtte den unge i at fastholde fokus på uddannelse.
 - Unge skal have tæt opfølgning og vejledning, der bliver koordineret på tværs af myndigheder. Det skal sikre, at den unge fastholder fokus på uddannelse. Målet er, at den unge på sigt bliver uddannelsesparat.
 - For unge kan det være en fordel, at de færdes i et uddannelsesmiljø frem for i jobcentret. Derfor bliver der afsat midler til at etablere nye organisatoriske rammer for ungeindsatsen, som kommuner kan søge om, hvis de vil rykke indsatsen for unge væk fra jobcentret og over til uddannelsesmiljøet.
- **Ydelse:**
 - Kontanthjælpen bliver afskaffet for unge uden uddannelse. I stedet skal unge have uddannelseshjælp og ret til et aktivitetstillæg. Det sikrer, at unge får en samlet ydelse, der svarer til den nuværende kontanthjælpsats, når de deltager i aktive tilbud eller får hjælp fra en mentor.

Unge enlige forsørgere skal have særlig støtte til at tage en uddannelse

Unge enlige forsørgere uden uddannelse skal som andre unge, der ikke har en uddannelse, have uddannelseshjælp og hjælpes i gang med en uddannelse. Det gælder uanset, om de er uddannelsesparate eller aktivitetsparate. Men unge enlige forsørgere har en række særlige udfordringer, som de skal have hjælp til, for at de kan starte på en uddannelse.

En barriere for at starte på og gennemføre en uddannelse er fx økonomien og problemer med at få en hverdag til at hænge sammen med både børn og uddannelse. Det skal der tages hånd om i indsatsen til den enkelte.

• Hovedlinjer i indsats og opfølgning:

- Mens unge kvinder, der modtager uddannelseshjælp, er på barsel, skal kommunen sikre, at kvinderne fortsat har fokus på, hvad der skal ske efter barsel og mulighederne for at tage en uddannelse.
- Unge enlige forsørgere skal tilbydes ekstra støtte og hjælp i overgangen til uddannelse. Den unge får ret til støtte og hjælp fra en særlig overgangskoordinator, så snart man kender tidspunktet for uddannelsesstarten. Koordinatoren kan hjælpe med at forberede den unge til at begynde på uddannelsen.
- Den unge kan blive tilknyttet særlige netværk på uddannelsesinstitutionen for at få sociale relationer. Det

kan være med til at sikre, at den unge ikke falder fra uddannelsen.

- Unge enlige forsørgere får ret til studiepakker med økonomisk hjælp til udgifter i forbindelse med uddannelsesstart. Det kan fx være udgifter til særligt udstyr, værktøj eller undervisningsmateriale, der er nødvendigt for at gennemføre uddannelsen.
- **Ydelse:**
 - Unge enlige forsørgere uden uddannelse skal have uddannelseshjælp på SU-niveau for enlige forsørgere, som er dobbelt SU.
 - Unge enlige forsørgere uden uddannelse, der er aktivitetsparate, får ret til et aktivitetstillæg i de uger, hvor de deltager i aktive tilbud eller får hjælp fra en mentor. Aktivitetstillægget bliver fastsat, så de kan opretholde en ydelse, der ligger på niveau med den nuværende kontanthjælpssats.
 - Uanset hvilket uddannelsesforløb unge enlige forsørgere starter i, vil de altid være sikret en indkomst på SU-niveau. For enlige forsørgere svarer det til dobbelt SU.
 - Enlige forsørgere, som oplever, at de i en kort periode ikke modtager ydelse mellem to uddannelsesforløb, får dækket indkomsthullet.

Alle, der kan, skal arbejde og gøre nytte for deres ydelse

Voksne over 30 år, der kan arbejde, og unge med en uddannelse, der alene mangler et job, bliver betragtet som jobparate. De skal altid stå til rådighed for job. Derfor skal de fra første ledighedsdag og igennem hele ledighedsforløbet aktivt søge job. Det skal jobcentret understøtte ved at sætte fokus på den enkeltes jobsøgning, ved at henvise den ledige til job og ved at lave klare aftaler med den ledige om jobsøgningen, hvis jobcentret vurderer, at det er nødvendigt.

I det første halve år er udgangspunktet for indsatsen tillid til, at den enkelte ønsker og aktivt søger job og samtidig søger bredt både fagligt og geografisk.

Hvis den enkelte ikke er kommet i job efter en intensiv periode med jobsøgning på seks måneder, skal jobcentret skærpe indsatsen. Det betyder, at den enkelte efter seks måneder bliver mødt med et krav om, at man skal arbejde og gøre nytte for sin kontanthjælp.

Den øgede tillid til den enkelte skal understøttes af skærpede sanktionsmuligheder, hvis man ikke lever op til kravene om at søge job aktivt.

• Hovedlinjer i indsatsen de første seks måneder:

- Jobparate personer skal udelukkende fokusere på jobsøgning i de første seks måneder. Udgangspunktet er tillid til, at den jobparate ønsker og aktivt søger job.
- Den enkelte skal søge tilstrækkelig bredt, intensivt og realistisk. Jobcentret skal løbende vurdere, om det er tilfældet, og have dialog med den enkelte om jobsøgningen.
- Jobcentret skal være bedre til at hjælpe den enkelte med jobsøgningen. Jobcentret skal formidle konkrete job til den enkelte, som kan have svært ved at finde et arbejde. Samtidig skal jobcentret indgå konkrete aftaler med den enkelte om jobsøgningen og pålægge den enkelte at søge job, når jobcentret vurderer, at det er relevant.
- Jobparate personer får pålagt en sanktion, hvis de ikke lever op til kravene til deres jobsøgning.

• Hovedlinjer i indsatsen efter seks måneder:

- Jobparate voksne og unge bliver efter seks måneder mødt med et krav om at arbejde for kontanthjælpen, fx i et nyttejob, virksomhedspraktik eller i et arbejde med løntilskud.

- Den efterfølgende indsats skal være arbejdsrettet, men kan blive kombineret med og eventuelt erstattet af fx ordinær uddannelse eller danskundervisning. De første ni måneder er det ikke muligt at få tilbud om opkvalificering og vejledning bortset fra regne-, læse- og stavekurser samt ordblindeundervisning.
- Den enkelte kan kun være ansat i et offentligt løntilskudsjob i op til seks måneder. I dag er grænsen 12 måneder.
- Den enkelte kan altid få en indsats, som afhjælper regne-, læse- og staveproblemer.
- Jobparate voksne får pålagt en sanktion, hvis de ikke lever op til kravene.
- **Ydelse:**
 - Jobparate voksne får kontanthjælp som i dag. Ydelsen bliver ikke ændret.
 - Jobparate unge under 30 år med uddannelse får fra første dag kontanthjælp på ungesats. Ungesatsen vil svare til SU.

Særlig indsats for ufaglærte voksne

En del af de jobparate voksne på kontanthjælp er ufaglærte. Deres jobsøgning og muligheder for at finde et job kan blive forbedret, hvis de enten får papir på uformelle eller skjulte kvalifikationer og kompetencer, får et fag, eller hvis de får hjælp til at blive bedre til at regne, læse og stave.

Det kan også være, at den bedste indsats for den enkelte vil være at tage en ordinær uddannelse. Derfor skal der også være særlig fokus på at vejlede og støtte ufaglærte i at komme i gang med en ordinær uddannelse.

• Hovedlinjer i indsatsen:

- Ufaglærte voksne får ret til at deltage i et forløb, hvor de får vurderet deres realkompetencer.
- Ufaglærte voksne får ret til at blive læse-, skrive- og regnetestet senest efter seks måneder, så det er muligt at vurdere, om kravet om at arbejde for kontanthjælpen skal suppleres med et læse-, stave- eller regnekursus.
- Ufaglærte voksne skal have hjælp og støtte, hvis de ønsker at blive optaget på en ordinær uddannelse.

Udsatte mennesker skal have hjælp via kontakt til en arbejdsplads og en tværfaglig indsats

Voksne personer over 30 år og unge med uddannelse, som ikke har forudsætningerne for at arbejde, fordi de har komplekse problemer, bliver betragtet som aktivitetsparate.

Voksne i den situation skal have en helhedsorienteret og tværfaglig indsats, hvor der er fokus på at hjælpe dem hurtigst muligt i kontakt med en ordinær arbejdsplads. Samtidig bliver der taget hånd om de mange forskellige udfordringer, som den enkelte står over for. Det kan både være sociale, familiemæssige, økonomiske og sundhedsmæssige problemer. Ofte har de også brug for hjælp og støtte til at mobilisere deres egne ressourcer.

Rammerne for indsatsen skal også være bedre. Særligt over for udsatte mennesker er det vigtigt, at de ikke oplever at skulle løbe spidsrod mellem forskellige offentlige forvaltninger. En koordinerende sagsbehandler skal her gå ind og sikre, at indsatsen for den enkelte bliver koordineret på tværs, og sagsbehandleren skal også hjælpe og støtte den enkelte i mødet med forskellige forvaltninger.

• Indsats og opfølgning:

- Personer med komplekse problemer skal hurtigst muligt og senest efter seks måneder have en helhedsorienteret indsats, der afspejler den enkeltes behov og sikrer, at han eller hun får hjælp – og ikke bliver overladt til sig selv.
- Indsatsen skal tage udgangspunkt i en tværfaglig og helhedsorienteret vurdering af, hvordan kommunen kan støtte den enkelte hen imod et job. Det er vigtigt, at indsatsen bliver tilrettelagt, så der samtidig bliver arbejdet med at afhjælpe de andre problemer, som den enkelte person måtte have – socialt eller helbreds-mæssigt.
- En helhedsorienteret indsats indebærer, at den enkelte får ret til en koordinerende sagsbehandler. Sagsbehandleren skal sikre, at indsatsen er tværfaglig og koordineret på tværs af offentlige forvaltninger. Kommunen får pligt til at tilbyde en koordinerende sagsbehandler.

- Indsatsen skal så vidt muligt være arbejdsrettet og foregå så tæt som muligt på en rigtig arbejdsplads. Indsatsen kan suppleres med fx støtte til at møde til tiden. Samtidig skal den enkelte have en indsats, der tager hånd om hans eller hendes sociale eller sundhedsmæssige problemer, fx bolig, økonomi eller psykiske problemer.
- Der bliver igangsat et forsøg med integrationspålæg, hvor kommunen pålægger indvandrere (tredjelandsstatsborgere) på kontanthjælp, der har svært ved at opnå tilknytning til det danske arbejdsmarked, at lære dansk.
- Den enkelte skal opleve, at der løbende bliver fulgt tæt op på indsatsen. Opfølgningen skal have fokus på, om den enkelte udvikler sig hen imod et job, og den skal sikre, at indsatsen løbende bliver tilpasset de fremskridt, som den enkelte har gjort.
- Sanktionssystemet skal tage højde for, at personer med sammensatte problemer ikke altid har mulighed for leve op til de krav, der bliver stillet til dem. Derfor skal kommunen altid være i personlig kontakt med den enkelte om, hvorfor han eller hun ikke lever op til kravene, fx om at deltage i aktive tilbud, inden kommunen må give en sanktion.

• Ydelse:

- Aktivitetsparate voksne får kontanthjælp som i dag. Ydelsen bliver ikke ændret.
- Aktivitetsparate unge med en uddannelse får fra første dag kontanthjælp på ungesats. Ungesatsen vil svare til SU. De får ret til at få et aktivitetstillæg i de uger, hvor de deltager i aktive tilbud. Tillægget bliver fastsat, så unge med uddannelse kan opretholde en ydelse, der ligger på niveau med den nuværende kontanthjælpsats.

Særligt udsatte mennesker skal have en indsats – de må ikke overlades til sig selv

Der er i dag personer på kontanthjælp, der har så massive komplekse og sammensatte problemer både socialt, sundhedsmæssigt og økonomisk, at de står meget langt fra arbejdsmarkedet. De lever i en dagligdag præget af social isolation eller manglende stabilitet og er måske ikke i stand til at mestre deres eget liv.

Mange af de særligt udsatte får i dag ingen indsats, fordi det nuværende kontanthjælpssystem ikke indeholder tilbud, der kan matche deres komplekse problemer. Eller fordi de ikke får hjælp til at begå sig i de tilbud, der i dag er til rådighed.

Særligt udsatte skal derfor have en individuel indsats, der kan hjælpe dem med at stabilisere deres situation, så de på sigt kan blive i stand til at få en mere arbejdsrettet indsats.

Indsatsen skal tage udgangspunkt i, at særligt udsatte har behov for at få værdighed og stabilitet bragt ind i deres liv. Samtidig skal indsatsen styrke dem i troen på, at de kan udvikle sig og blive i stand til at mestre deres eget liv og derigennem komme tættere på arbejdsmarkedet. Det skal blandt andet ske ved at give særligt udsatte en mentor. En mentor kan give praktisk støtte, der hjælper den enkelte med at få struktur på hverdagen, komme op om morgenen, overholde aftaler eller finde en bolig. En mentor kan også hjælpe med at håndtere psykiske, sociale, misbrugs- og familiemæssige problemer og hjælpe med at forklare og anvende den støtte, som den enkelte får fx fra en psykolog eller et misbrugscenter.

Der er også mennesker, som ikke har deltaget i det almindelige samfundsliv i en periode, fx fordi de har været indlagt på en psykiatrisk afdeling eller været i fængsel. De mennesker skal støttes i at vende tilbage til en normaliseret hverdag og have hjælp til at komme tilbage til arbejdsmarkedet.

En gruppe særligt udsatte mennesker har hjemmeboende børn og har været i kontanthjælpssystemet igennem en længere årrække – ofte uden nævneværdig indsats eller opmærksomhed. Mange af de mennesker og deres familier har massive familiemæssige problemer, fx adfærdsvanskeligheder hos børnene, misbrug, kriminalitet i familien eller generelt dårlig trivsel blandt børn og forældre.

Der er behov for en ekstra indsats for at hjælpe og støtte de familier i at komme på fode igen. Derfor skal der sættes ind med en særlig indsats, der med udgangspunkt i et helhedssyn på familien og dens problemer kan skabe grundlæggende forandringer, der kan få hele familien på fode igen og sætte gang i en positiv udvikling.

● **Hovedlinjer i indsatsen:**

- Særligt udsatte mennesker skal have bevilget en mentor, hvis kommunen vurderer, at de står i en så svær livssituation, at de i første omgang ikke kan deltage i en aktiv indsats. Mentoren skal hjælpe og støtte særligt udsatte, så deres livssituation efterhånden bliver stabiliseret i en grad, så de bliver i stand til at deltage i en arbejdsrettet indsats. Der bliver derfor afsat en pulje til mentorstøtte, som kommunerne kan søge om midler fra til at give mentorstøtte til særligt udsatte personer, der ikke kan deltage i anden beskæftigelsesrettet indsats.
- Der bliver sat et forsøg i gang med dag-til-dag-formidling, hvor virksomheder kan søge arbejdskraft til et kortvarigt job, fx hjælp en enkelt dag med oprydning. Personer, der påtager sig de dag-til-dag-job, får mulighed for at få et lempeligere fradrag for arbejdsindtægter i deres ydelse.
- Personer, som har været indlagt med psykiske lidelser, får ret til at få tilknyttet en koordinator, når de bliver udskrevet. Og kommunen får pligt til at tilbyde en koordinator. Koordinatoren skal fx hjælpe med at finde en fast bolig, et stabilt forsørgelsesgrundlag og meningsfulde aktiviteter i hverdagen. Samme ret gælder for personer, der har siddet i fængsel. De får ret til en koordinator, når de bliver løsladt.
- Der bliver igangsat et forsøg med integrationspålæg, hvor kommunen pålægger indvandrere (tredjelandstatsborgere) på kontanthjælp, der har svært ved at opnå tilknytning til det danske arbejdsmarked, at lære dansk.
- Der bliver sat ekstra udviklingsinitiativer i værk over for særligt udsatte forsørgere i 2014. Indsatsen skal ske ud fra et helhedssyn på familien og skal sætte ind over for hele familiens problemer, så den kan få hverdagen, økonomien og familielivet til at hænge sammen.

● **Ydelse:**

- Særligt udsatte voksne får kontanthjælp som i dag. Ydelsen bliver ikke ændret.

Samlevende får gensidig forsørgerpligt

Mange lever i dag sammen i et økonomisk, men papirløst fællesskab. Kontanthjælpssystemet forskelsbehandler i dag ægtefæller og samlevende. For ægtefæller er der en forsørgerpligt, som betyder, at man kun kan modtage kontanthjælp, hvis ens ægtefælle ikke kan forsørge én. Lever man i stedet i et papirløst parforhold, kan man modtage kontanthjælp uafhængig af samleverens indtægt og formue. Derfor er det i dag for nogle økonomisk set mere fordelagtigt at leve som samlevende frem for at gifte sig.

Kontanthjælpssystemet skal afspejle de moderne samlivsformer og familiemønstre. Derfor skal forsørgerpligten også gælde for samlevende. Den gensidige forsørgerpligt vil også gælde for unge under 30 år på uddannelseshjælp.

Forsørgerpligten gælder, så snart én i et par søger om enten kontanthjælp eller uddannelseshjælp – uanset hvor længe de har boet sammen. Hvis samleveren har indkomst eller formue, skal det samlevende par begge leve af det – helt efter de nuværende regler for gifte.

Ordningen vil tage udgangspunkt i, at to personer, som har fælles adresse og har et ægteskabslignende forhold, bliver betragtet som samlevende. Hvis to personer har fælles adresse og ikke danner par, vil de ikke være omfattet af ordningen.

Den enkelte skal tage ejerskab for egen indsats

Beskæftigelsesindsatsen skal fremover møde mennesker på uddannelseshjælp eller kontanthjælp med tillid og klare rettigheder og pligter. Det enkelte menneske skal understøttes i selv at gøre en aktiv indsats for at komme i job eller uddannelse og tage ejerskab for sin egen indsats.

Et nyt kontanthjælpssystem skal have fokus på at mobilisere den enkeltes egne ressourcer, så han eller hun får mulighed for og er motiveret til at tage ansvar og handle i eget liv.

- **Nye rettigheder, flere valgmuligheder og mere medindflydelse kan bidrage til det:**
 - Indsatsen i et nyt kontanthjælpssystem bliver tilrettelagt med udgangspunkt i den enkeltes udfordringer og behov. Det skal ske på en måde, så den enkelte tager ejerskab for egen indsats.
 - Kommunen skal igangsætte udviklingsinitiativer, hvor der er fokus på jobcentrenes arbejde med at motivere og inddrage det enkelte menneske i beskæftigelsesindsatsen.
 - Alle skal have ret til samtaler og til selv at kunne vælge den præcise dag og tidspunkt, hvor de skal have samtale med jobcentret.
 - Alle skal have ret til at få et klart overblik over deres egen situation. Det skal ske via "Min side" på jobnet.dk, hvor man kan kommunikere med kommunen, se relevant information fra kommunen og have adgang til relevante støtteværktøjer og tilbud.
 - Alle får ret til virksomhedspraktik og løntilskud samt jobrotation og voksenlærlingeforløb på en virksomhed, hvis de selv finder pladsen.

Forstærket samarbejde mellem jobcentre og virksomheder

Samarbejdet mellem jobcentre og virksomheder er en grundlæggende forudsætning for, at beskæftigelsesindsatsen kan hjælpe mennesker i arbejde. Virksomhederne skal i jobcentret møde en samarbejdspartner, som er opsøgende, og som servicerer dem, når de skal ansætte medarbejdere i almindelige job, og når de skal have ledige tilknyttet virksomheden – fx i et praktikophold eller løntilskudsjob.

Regeringen vil derfor indlede en dialog med KL om, at der i jobcentre bliver oprettet et stående serviceberedskab for virksomheder, der fx skal hjælpe virksomhederne med at rekruttere nye medarbejdere. Jobcentre kan fx henvise ledige til virksomheder, synliggøre jobåbninger og etablere virksomhedsrettede forløb og jobrotations- og voksenlærlingepladser.

Kommunerne skal klædes på til ændringerne i kontanthjælpssystemet

Regeringens udspil ændrer grundlæggende på hele kontanthjælpssystemet. For at understøtte kommunerne i at implementere det nye kontanthjælpssystem bliver der afsat midler til opstartsstøtte til kommunerne.

Det er afgørende, at mennesker på uddannelseshjælp og kontanthjælp oplever, at de møder kvalificerede medarbejdere med de rette kompetencer – uanset om det sker i jobcentre eller i et uddannelsesmiljø. Medarbejdernes viden og tilgang til mødet med det enkelte menneske betyder meget for, om det kan lykkes at understøtte det enkelte menneske i, at de selv gør en aktiv indsats for at komme i job eller uddannelse og tager ejerskab for deres egen indsats.

• Forslag:

- Medarbejderne skal efteruddannes. Det skal ske via nye kurser, der bliver udbudt til alle kommuner. Fokus kan fx være på at inddrage borgerne og på en arbejdsrettet indsats for mennesker med komplekse problemer.
- Der bliver oprettet en pulje i 2014, der skal understøtte den enkelte kommune i at implementere det nye kontanthjælpssystem. Puljen skal samtidig bruges til at sætte fokus på de nye muligheder og intentioner: Unge skal i uddannelse, ingen må opgives, og de, som kan, skal arbejde for kontanthjælpen. Der afsættes blandt andet midler til metodeudvikling, opstartsstøtte og kompetenceudvikling.

Økonomi

Regeringens udspil til en kontanthjælpsreform skønnes at medføre en offentlig budgetforbedring på ca. 370 millioner kroner i 2014, knap en milliard kroner i 2015, ca. 850 millioner kroner i 2016 og godt en milliard kroner i 2017.

Reformens økonomi hænger sammen på den måde, at ydelsesreduktionerne for de unge anvendes til at finansiere de forøgede uddannelsesudgifter, som følger af, at flere unge begynder på en uddannelse. På samme måde finansierer en billigere redskabsvifte og indførelsen af

forsørgerpligt for samlevende en styrket uddannelses- og jobrettet indsats inden for kontanthjælpssystemet.

Drejningen af indsatsen fra passiv til aktiv betyder, at der bliver færre kontanthjælpsmodtagere, fordi flere kommer i uddannelse eller arbejde. Det giver færre udgifter til kontanthjælp og øgede skatteindtægter fra de personer, der med reformen kommer i arbejde. Og det er først og fremmest herfra, provenuet til reformen kommer fra.

Provenu i mio. kr.

	2014	2015	2016	2017
Øget uddannelsesindsats for unge:				
Uddannelsesudgifter og SU	-119	-303	-442	-493
Nye ydelser til unge	365	365	365	365
En styrket indsats:				
Uddannelses- og jobrettet indsats	-903	-524	-508	-505
Ændrede redskaber i indsatsen	278	323	323	323
Forsørgerpligt for samlevende	175	362	362	362
Flere kontanthjælpsmodtagere i uddannelse eller arbejde:				
Færre kontanthjælpsmodtagere, fordi flere kommer i uddannelse	105	219	271	296
Færre kontanthjælpsmodtagere, fordi flere kommer i arbejde	467	534	487	657
Kontanthjælpsreformen i alt	368	976	858	1.005
Beskæftigelseseffekt (antal personer)	2 500	2 900	2 700	3 600
Uddannelseseffekt (antal personer)	1 000	2 700	4 200	4 600

Kilde Beskæftigelsesministeriet og Finansministeriet.

Alle kan gøre nytte

– Udspil til en kontanthjælpsreform

2012/2013:16

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Beskæftigelsesministeriet

Ved Stranden 8

1061 København K

Tlf.: 72 20 50 00

E-mail: bm@bm.dk

ISBN

978-87-92985-21-7

Elektronisk publikation

978-87-92985-22-4

Design

e-Types & India

Foto

Stig Stasig Fotografi

Side 8:

Colourbox

Side 20 og 23:

Polfoto / Hillerødgade Skole

Tryk

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Web

Publikationen kan hentes på

www.bm.dk

